

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: D.Sușchevici)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: V. Mihaila, A. Braga, V. Buhnaci)

Î N C H E I E R E

01 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Aliona Miron

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom”, către ÎM Regia Exploatare a Drumurilor și Podurilor „EXDRUPO”, privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023, prin care s-a respins apelul declarat de Societatea pe Acțiune „Moldtelecom”, și s-a menținut hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 27 mai 2022

c o n s t a ț ă :

La 03 noiembrie 2020, SA „Moldtelecom” a depus cerere de chemare în judecată către ÎM Regia Exploatare a Drumurilor și Podurilor ”EXDRUPO” privind încasarea prejudiciului material și taxa de stat.

În motivarea a invocat că, la 25 iunie 2019, Î.M. „EXDRUPO”, a efectuat lucrări de reparație a infrastructurii rutiere și anume demontarea și instalarea bordurii din str. Ialoveni nr.79, mun. Chișinău și str. Zelinski nr.38. mun. Chișinău, în zona de protecție a liniilor de comunicații electronice au deteriorat fântănele de canalizare și cablurile din interiorul fântănei de canalizare de tip FO (fibră optică).

Conform calculului cheltuielilor cu privire la lichidarea deranjamentului pe mijlocul fix a liniei de cablu de telecomunicații Inelul Chișinău F/O, Chișinău cu numărul de inventar 19715 din 26.06.2019, S.A. „Moldtelecom” i-a fost adus un prejudiciu material în valoare de 10 833,83 lei.

Potrivit calculului cheltuielilor cu privire la lichidarea deranjamentului pe mijlocul fix a c-524/55,52 or. Chișinău cu numărul de inventar 2915 din 16 septembrie 2019, S.A. ”Moldtelecom” i-a fost dus un prejudiciu material în valoare de 1 383,83 lei, în total un prejudiciu material în mărime de 12 217,66 lei, constituită din cheltuieli de salarizare, contribuții asigurări sociale, medicale 22.5%), cheltuieli materiale, cheltuieli de transport și TVA 20%.

Reiterează că, împreună cu calculele nominalizate, la cererea prezentă sunt anexate acte cu descifrare detaliată a tuturor cheltuielilor efectuate, inclusiv: denumirea și prețurile materialelor utilizate, lista personalului participat la lucrările de lichidare a deranjamentului, orele de lucru a personalului, tarifele și sumele de salarizare, registrul transportului folosit la efectuarea, lucrărilor, distanța parcursă, norma consum de combustibil, prețul combustibilului și suma totală a cheltuielilor.

Reclamantul a notat că, lucrările de terasament efectuate de către Î.M. „EXDRUPO” au fost începute în lipsa înștiințării și participării reprezentanților S.A. ”Moldtelecom”, iar despre deteriorarea cablurilor de comunicații electronice nu a anunțat.

Lucrările în zona de protecție a liniei de comunicații electronice din or. Chișinău, str. Ialoveni nr.79 și str. Zelinski nr.38. mun. Chișinău s-au efectuat de către angajații Î.M. „EXDRUPO”, cu încălcarea flagrantă regulilor privind protecția rețelelor de comunicații electronice și executarea lucrărilor în zonele de protecție și pe traseele liniilor de comunicații electronice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 284 din 13 aprilie 2009.

Reprezentanții Î.M. „EXDRUPO” nu au respectat prevederile legislației în vigoare, ceea ce a dus la deteriorarea Liniei de comunicații electronice cu nr. de inventar 19715 și 2915.

S.A. ”Moldtelecom” a solicitat încasarea din contul Î.M. „EXDRUPO”, a prejudiciului cauzat în mărime de 12 217,66 lei și a cheltuielilor de judecată compuse din taxa de stat ce constituie suma de 366,52 lei, iar în total suma de 12 584,18 lei.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, din 27 mai 2022, cererea de chemare în judecată depusă de SA „Moldtelecom,, către ÎM Regia Exploatare a Drumurilor și Podurilor „EXDRUPO” privind încasarea prejudiciului material și a cheltuielilor de judecată, a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a reținut că, reieșind din declarațiile și explicațiile părților, a actelor probatorii, liniile de comunicații electronice care aparțin SA „MOLDTELECOM” au fost instalate cu nerespectarea normativelor de distanță din programul RINEDAC atât pe orizontală (distanța între bordură și linii de comunicații) de 1.00 m, cât și pe vertical (adâncime) 0,65 m de la bordura drumului public.

Instanța a conchis că, ambele incidente, atât cel din str. Ialoveni 79 mun. Chișinău, cât și cel din str. Zelinski 38 mun. Chișinău au avut loc anume din vina S.A. Moldtelecom care a admis neconformități la pozarea subterană a componentelor rețelelor de comunicații electronice pe care le gestionează.

Totodată, potrivit Actului sub nr. 177D din 26.06.2019 privind deteriorarea cablului de comunicații electronice din str. Ialoveni 79 precum și în Actul sub nr. 296D din 16.09.2019 privind deteriorarea cablului de comunicații electronice din str. str. Zelinski 38, întocmite de către reprezentanții SA „MOLDTELECOM”, nu este indicată adâncimea la care era poziționat cablul în momentul deteriorării, lipsind astfel poziția și semnătura reprezentantului Î.M. Regia ”EXDRUPO”.

Astfel, în urma examinării materialele cauzei, atât instanța de fond cât și instanța de apel au stabilit că la caz nu există nici o probă ce ar dovedi vinovăția Î.M. Regia „EXDRUPO”.

Nefiind de acord cu soluția instanței de fond, la 31 mai 2022, SA „Moldtelecom” a declarat apel solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 27 mai 2022 și emiterea unei decizii privind admiterea integrală a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023, s-a respins apelul declarat de SA „Moldtelecom”, și s-a menținut hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 27 mai 2022.

La 02 martie 2023, SA „Moldtelecom” a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023 solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii Judecătoria Chișinău, sediul Centru, din 27 mai 2022 și emiterea unei decizii privind admiterea integrală a acțiunii.

În motivare a invocat că nu este de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău, o consideră ilegală, cu interpretarea eronată a normelor de drept material.

Concluzia instanței de apel se bazează pe probe nepertinente cauzei. Î.M. „EXDRUPO”, până la începerea lucrărilor de demontare și montare a bordurii, persoanele responsabile de executarea lucrărilor urmau să ia cunoștință de amplasarea instalațiilor și traseelor cablurilor subterane ale rețelelor de comunicații electronice, de marcarea lor pe teren și să fie instruiți de către reprezentantul furnizorului privind modalitatea de îndeplinire a lucrărilor de terasament, în mod manual sau mecanizat, pentru a le asigura integritatea, fapt ce nu au făcut.

Instanța de apel examinând cauza nu a verificat circumstanțele și raporturilor juridice aplicabile speței și nici nu s-a pronunțat asupra circumstanțelor prin prisma art. 2013 Cod civil.

Recurentul a susținut că, soluția instanțelor ierarhic inferioare este neîntemeiată și emisă în baza aceleași argumente a primei instanțe, fără a da o apreciere obiectivă tuturor probelor în ansamblu.

La 03 iulie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimitei pentru notificare copia recursului, explicându-i dreptul de a depune referință, intimații recepționând recursul contra semnătură la 06 iulie 2023, fapt confirmat prin avizul de recepție de la fila dosarului 145.

Prin referința depusă la 20 iunie 2023, Î.M. „EXDRUPO” a pledat pentru inadmisibilitatea recursului, invocând netemeinicia recursului.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 19 ianuarie 2023.

Conform extrasului din poșta electronică anexat la fila dosarului 45 Vol. II, decizia motivată a Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023 a fost notificată părților la 03 februarie 2023 prin intermediul poștei electronice.

Respectiv, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII –

01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

Conform art. XI alin. (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de S.A. „Moldtelecom”, împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023, va fi examinat în baza temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare până la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de S.A. „Moldtelecom”, este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererile de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursurilor sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurenților cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursurile declarate nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către S.A. „Moldtelecom”, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Moldtelecom” împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 19 ianuarie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc